

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Syrtes anguipedes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Adhæc comestiones & ebrietates, gulæ ministræ, non minus quam mordax Serpens miseris artus animæ depascuntur. Reptatus autem nihil aliud significat, quam animum qui attoli nequeat in sublimi, semperq; dejectus ad sola terræ commoda prorepat. Spiræ conglobataque volumina, mille, quibus assidue decipimur, laqueos intento veluti digito demonstrant. Latebris gaudet coluber, latebris & voluptas impura, quæ veluti in frobibus & hiatibus, in humanis quoque sensibus occultatur. Hinc apud Græcos Mychæ Veneris sacra, quæ in specubus & abditissimis penetralibus celebrabantur: *μυχός* enim secessus est. Et scitè Lyfiteles Plautinus adolescens Trinummo, amorem lascivum latebricolarum hominum corruptorem vocat. Super hoc Tertullianus ita declamat: *Abcondat itaque se Serpens quantum potest, totamque prudentiam in latebrarum ambagibus torqueat, altè habitat, in caca detrudatur, per anfractus seriem suam evolvat, tortuose procedat, nec semel torus lucifuga bestia, hæc ille.* Venenosa vero sibila veluti subrepentis ipsius mali blandimenta quædam sunt: nam boni specie decipimur. Adhæc futurum dicit Deus, ut homo Serpentis caput observet, ille hominis cal-
Voluptatū & Viperini morsus cō. Gementia.
Gen. cap. 3.

B Luptatis usu indicat, cum ejus præcipua vis nostræ insideat cogitationi. Per calcè vero, animæ pedem intelligimus, quæ illa est portio despiciatissima, qua materiæ, uti solo inittimur, alitrix inquam, & cibaria potestas, libidinis irritamentum, & voluptariæ totius lasciviæ magistra. Est hæc inquam, Philonis sententia, cui D. Ambrosius è nostris libenter accedit, & ex Serpentis specie figuram delectationis intelligi asseverat in Hexamero, & ad Sabinum epistola. Nam & Origenes reptile venenatum in nobis esse dicit, cum mulierem a sepeimus ad concupiscendum eam. Atque ut in ea penetralia & sacra adyta subeamus, unde sublimiora quædam ad puriorè aërem patefactis hiulcæ terræ foribus profepamus: nonne idem Origenes de immaculato Virginis utero, & ortus vitæq; ejus integritate perpetua loquens, eam ait neq; Serpentis persuasione deceptam, neq; venenosis ejus flatibus infectam? Cyprianus de Serpente eodem contra Novatianum: *Plus metuendus est, inquit, & cavendus inimicus cum latenter obrepit, cum per pacis imaginem fallens oculis accessibus serpit, unde & nomen Serpentis: ea ejus est semper astutia, ea est circumveniendi hominis caca & latebrosa fallacia, sic à principio statim mundi fellit, & verbis mendacibus blandiens rudes animas incauta credulitate decipit.*

DE SYRTIBUS ANGUIPEDIBUS. CAP. XXIV.

FABULAM Libycam ponit D. Chrysostomus oratione 5. ab istiuscæmodi commento non admodum alienam. Esse quidem in Lybia ferarum genus ex promiscuo bestiarum plurium, & diversorum generum coitu progenitum: id autem immane admodum, sævumque & ferocissimum circa Syrtis plurimum versari: cibi gratia tum feras reliquas venatu, tum humanum pastum conquirere quam avidissime. Eius vero monstri naturam faciemque forma esse hujusmodi conspicuam: corpus quidem muliebre, idque admodum formosum, lafcive tumentes papillæ, totumque pectus ac cervix pulcherrima, colore cutis nitidissimo, mira ab ejus oculis profilliebat hilaritas, quæ intuentem quemlibet in amorem procliviter alliceret: reliquum autem corporis horridum, & squamarum scabritie asperum & intractabile, inferne demum in longum anguem desinebat, cujus caput in extrema parte positum acre admodum esset & mordacissimum, alis non esse præditum, sed sphyngis instar factum, neque tamen eloqui, ut illæ faciunt, sed Draconum in morem sibilum tantum edere acutissimum. Feras has tota Lybia plurimas, atque omnium quæ quot & qualibuscumq; pedibus ingrediantur velocissimas, ut nemo esset tam alacer, qui earum insultus effugisse gloriari posset. Animalia itaque reliqua quotquot nactæ fuerint, pernicitate sua fretæ ac robore, per vim assequuntur, & opprimunt, sed unum hominem dolo tantum blanditiisq; adoriuntur, & superat: ut pote, quæ pectoribus tam amabilibus ostentatis, spectatores uti præstigiis implicant, fallacissimosq; amoris laqueos intentant, conciliandis congressibus admodum idoneæ: in hos quippe cum inciderint, nullum cient tumultum, nihil hostile minantur, immotæ vero manent, oculis interim ad terram magna cum modestia dejectis, instar speciosæ lepidæque sæminæ ad colloquii congressum invitant, lenociniisque omnibus alliciunt: simulac vero quis, ut voluptuosorum hominū imprudentia est, cominus accesserit, extemplo eum arripiunt, injectis quas aduncis unguibus præditas habent manibus, tamdiu prius occul-

Hercules
Libycus.

occultatis, quoad prædæ cupiundæ oblata sit occasio: insurgit extemplo Serpens à tergo aggressus, apprehensumque lethali morsu transfigit, venenoque immisso necat e vestigio, mox cadaver miserabile Serpens, & feræ ipsæ latantes una socialiter depascuntur. Ad hæc addit, Herculem Libycum iter ea facientem in eas incidisse, quas ubi primum è longinquo prospexisset, cursum arripuerit pernicissimum: illæ autem cum diu nec ignaviter subssecutæ, prædam tamen eam nancisci minime potuissent; indignatione succensæ omnem in se crudelitatem convertere, ora pectoraque unaquæque sua foedissime dilacerata discerpentes. Ita monitos esse nos debere, ut more Herculis, improbitatem atque lasciviam tantummodo fugiendo superemus. Quod quidem figmentum, ex aurea illi Ecclesiastici sententia mihi desumptum videtur. *Peccatum tamquam Colubrum fugiendum*, paratum id enim esse unumquemque ad se accedentem, haud gravate suscipere.

FAUNUS ANGUIS. CAP. XXV.

Eadem habetur
in lib. de Myrto.

HUIC perquam simile est quod apud antiquiores Græcos super Hecate proditum (eam alii Semelem vocant) quæ tamdiu Fauni patris nequitia restitit & oblutata est, etiam virga myrta verberata, & vino oppressa: donec ille in Anguem transformatus, filiam spiris undique colligatam improbitati suæ parere compulerit. Cujus fabulæ apud veteres indicia fuerunt, ab Hecates tempore longè summuta myrtus, vitis supra caput signi ejus extensa, vinumque quod proprio nuncupatione non licebat, sub lactis vocabulo inferri solitum: quippe ibidem passim obrepunt innoti Serpentes. Quæ quidem fabula facile ostendit eadem divinarum humanarumque rerum disciplinam universo mortalium generi divinitus in usu habitam, sed ab aliis nullo verborum aut rerum involucre, ab aliis sensu mystico, ab aliis per symbola, ab aliis per similitudines, per fabulas ab aliis memoriæ scriptorum diligentia commendatam, aut à patribus acceptam, posteris per manus prodatam: lacessit enim assidue humanum genus, quod & Apostolus Paulus apud Deum queritur: *Faunus pater naturæ stimulis importunus*, id est, originis ipsius compages coagmentatioque, & modo mytho, hoc est, imaginatione Veneris: modo vino, hoc est, lætitiæ & hilaritate: modo spiris ingentibus, hoc est, multiplici voluptatis ipsius varietate suggesta, nos oppugnat, perque eam demum exuperat. Atque hæc illa patris domus, cujus oblivisci nos debere, admonet Propheta.

SENSUS A VOLUPTATE, MENS A
SENSU DECEPTA. CAP. XXVI.

Lapsus viri
& mulieris.

MULIERIS porro figura apud Divinarum literarum interpretes, pro sensu accipitur, viri vero pro mente: unde quidam Adam, terrenam mentem interpretati sunt. Hic igitur sive Faunus, sive, ut nostri rectius, Serpens accingit se primum ad expugnandam mentem, subvertendumque intellectum. Hic sua virtute opibusque fretus, hostem repellit acerrimè, uti Adamum decet. Quid ille vafer & malignus? Evam adoritur, sensus ipsius adjectat commoda, delicias proponit omnes voluptatum explicat illecebras, quarum gustu vel minimo expugnatur Evæ imbecillitas illa incantatum opprimit Adamum, mendaciumque commenta, lenocinio suo atque blanditiis eum cogit aberrare. Athanasius sane, cum puritatem animi, quæ in Adamo primitus fuit, spiritualium rerum contemplatione tantum occupato metaphoricè Paradisum à Mose nominatum ostendisset, ibidem abiecit, quo pacto sensus mentem à spiritualium rerum meditatione, Serpentis consilio, ad corporis voluptates averterit abstraxeritque. Divus Augustinus in 48. Psal. *Singulis*, inquit, *nostrum inest mulier hæc: quippe caro nostra Eva est, quæ seducit virum, id est, rationem: per quam carnem labitur homo, quem calcanei nomine, quod à Serpente fuerit impetum, Prophetæ appellaverunt.* Hinc Menander Samaritanæ occasionem sumpsit scelesti perniciosique dogmatis, qui nuptias, & generandi studium, à Vipera naturæ Satana mentiebatur emanasse.

Menandri
Samaritana
11707.

SENSUS QUINQUE. CAP. XXVII.

IN Evangelica lectione virgines quinque fatuæ, totidemque prudentes, cum lampadibus procedunt, quæ, ut Abrosius putat, sensus quinque in sapientibus suo lumine lucidos, eosdemque in insipientibus